

कृषी उन्नती योजना-राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत (गळीतधान्य व तेलताड) करिता सन २०१८-१९ चा अखर्चित ₹३८७.७३ लाख निधी पुनर्जिवित करून सन २०१९-२० मध्ये अभियानांतर्गत अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी विनियोगात आणण्यास मान्यता प्रदान करणे.

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : राअसुअ-१२१९/प्र.क्र.६७/४-अ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक : २८ जानेवारी, २०२०

संदर्भ:-

१. केंद्र शासनाचे अभियाना संदर्भात
<http://agricoop.nic.in/dacdivision/dacdivision/NMOOP२०१४.pdf> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून दिलेल्या मार्गदर्शक सूचना
२. आदिवासी विकास विभाग शासन निर्णय क्र.बीयुडी-२०१६/प्र.क्र.२४९/कार्यासन-६, दि.०३/०४/२०१७
३. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०१९/प्र.क्र.४४/अर्थ-३ दि. ०१/०४/२०१९
४. केंद्र शासनाचे पत्र क्र.४-१/२०१९-NFSM(OS &OP)/C.NO.६८१६७, दि.२६/०६/ २०१९
५. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र.अेअपी-२०१९/प्र.क्र.४०/४-अ, दि.०८/०७/ २०१९
६. केंद्रीय कृषी मंत्रालयाचे पत्र-६-१३/२०१८-AAP(Coord/OS)(५५६१२), दि.२४/०७/२०१९
७. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र.वि.प्र.२/राअसु(गळीत)१९-२०/पुनर्जि.निधी/अ.वा./प्र.क्र.०८/११०/१९, दि.३१/०७/२०१९
८. आदिवासी विकास विभागाचे शासन निर्णय क्र.बीयुडी-२०१९/प्र.क.७/कार्यासन.६, दि.१८/०१/२०२०

प्रस्तावना:-

तेलबियांच्या उत्पादनात वाढ करण्यासाठी केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय तेलबिया व तेलताड अभियान [National Mission on Oilseed and Oil Palm (NMOOP)] सन २०१४-१५ पासून राज्यात राबविण्यात येत आहे. सदर अभियानांतर्गत लघुअभियान-१ (तेलबिया), लघुअभियान-२ (तेलताड) व लघुअभियान-३ (वृक्षआधारित तेलबिया) या तीन लघुअभियानांचा समावेश आहे.तथापि, सद्यस्थितीत लघुअभियान-१ व लघुअभियान-३ या दोन अभियानाची अंमलबजावणी करण्यात येत आहे. यामध्ये केंद्र व राज्य हिश्याचे प्रमाण ६०:४० असे आहे.

केंद्र शासनाने सन २०१९-२० मध्ये राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान अंतर्गत (गळीतधान्य व तेलताड) अभियान राबविण्यासाठी संदर्भ क्र.४ येथील दि.२६/०६/२०१९ च्या पत्रान्वये रु.५२७२.८६ लाख (केंद्र हिस्सा रु.३१६६.६० लाख व राज्य हिस्सा रु.२१०६.२७ लाख) एवढ्या रकमेचा वार्षिक कृती आराखडा मंजूर केला आहे. सदर रकमेच्या कार्यक्रमास संदर्भ क्र.५ येथील दि.०८/०७/ २०१९ च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे.

सन २०१९-२० मध्ये राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान अंतर्गत (गळीतधान्य व तेलताड) अभियानाकरिता प्राप्त केंद्र हिश्याच्या निधीपैकी राज्य शासनाकडे अखर्चित असलेला ₹ ७३७.८७ लाख निधी सन २०१९-२० मध्ये विनियोगात आणण्यासाठी केंद्र शासनाने संदर्भ क्रमांक ६ येथील दि. २४/०७/२०१९ च्या पत्रान्वये अंतरिम उपयोगीता प्रमाणपत्राच्या आधारे पुनर्जिवित करून दिला आहे. त्यापैकी राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान अंतर्गत (गळीतधान्य व तेलताड) अभियानाकरिता अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी केंद्र हिश्याचा ₹ २२६.९४ लाख निधी व त्यानुसार राज्य हिश्याचा ₹ १५२.५१ लाख निधी अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीवर वितरीत करणे आवश्यक आहे. तसेच अनुसूचित जमाती प्रवर्गाच्या अखर्चित निधीपैकी लघुअभियान-१ (तेलबिया) करिता ₹ ७.९४ लाख निधी (केंद्र ₹ ५.३६ लाख + राज्य ₹ २.५८ लाख) व लघुअभियान -३ (वृक्षजन्य तेलबिया) करिता केंद्र हिश्याचा ₹ ०.३४ लाख अभियानाच्या PFMS संलग्न बँक खात्यावर शिल्लक आहे. सबब, अनुसूचित जमाती प्रवर्गाचा एकूण अखर्चित निधी ₹ ३८७.७३ लाख निधी पुढीलप्रमाणे वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

(₹ लाखात)

अ.क्र.	उपअभियान	उपलब्ध केंद्र हिस्सा			राज्य हिस्सा (४०%) (डी.पी.सी.तून)			एकूण एकंदर		
		BEAMS	PFMS	एकूण	BEAMS	PFMS	एकूण	BEAMS	PFMS	एकूण
१.	राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान क्र.१ (तेलबिया)	२२३.०८	५.३६	२२८.४४	१४९.७१	२.५८	१५२.२९	३७२.७९	७.९४	३८०.७३
२.	राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान क्र.३ (वृक्षजन्य तेलबिया)	३.८६	०.३४	४.२०	२.८०	-	२.८०	६.६६	०.३४	७.००
	एकूण	२२६.९४	५.७०	२३२.६४	१५२.५१	२.५८	१५५.०९	३७९.४५	८.२८	३८७.७३

सबब, अनुसूचित जमाती प्रवर्गाचा अखर्चित केंद्र हिस्सा ₹ २२६.९४ लाख आणि PFMS वरील एकूण ₹ ८.२८ लाख असा एकूण ₹ २३५.२२ लाख निधीचा विनियोग करण्यास मान्यता देणे तसेच, सदर अखर्चित निधीपैकी शासन स्तरावर उपलब्ध असलेल्या केंद्र हिश्याच्या ₹ २२६.९४ लाख निधीचे व समरूप राज्य हिश्याच्या ₹ १५२.२९ लाख निधीचे वितरण करण्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:

- सन २०१८-१९ करीता राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान अंतर्गत (गळीतधान्य व तेलताड) करिता अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी प्राप्त केंद्र हिश्याच्या निधीपैकी अखर्चित असलेला केंद्र हिश्याचा रु.२३२.६४ केंद्र व राज्य हिश्याचा रु.१५५.०९ लाख असा एकूण ₹ ३८७.७३ लाख निधी (रुपये तीन कोटी सत्त्याऐंशी लाख त्र्याहत्तर हजार फक्त) पुनर्जिवित करून सन २०१९-२० मध्ये सदर अभियानांतर्गत (गळीतधान्य व तेलताड) अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी विनियोगात आणण्यास मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे .

२. परिच्छेद क्र.१ अन्वये पुनर्जिवित केलेल्या ₹ ३८७.७३ लाख निधीपैकी लघुअभियान-१ (तेलबिया) करिता केंद्र हिश्याचा ५.३६ लाख व राज्य हिश्याचा ₹ २.५८ लाख असा एकूण ₹७.९४ लाख लघुअभियान-३ (वृक्षआधारित तेलबिया) करिता केंद्र हिश्याचा ₹०.३४ लाख असा एकत्रित रु.८.२८ लाख निधी राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानाच्या PFMS संलग्न बँक खात्यावर शिल्लक असून तो सन २०१९-२० मध्ये विनियोगात आणावा.
३. परिच्छेद क्र.१ अन्वये पुनर्जिवित केलेल्या ₹ ३८७.७३ लाख निधीपैकी केंद्र हिश्याचा ₹२२६.९४ लाख (रुपये दोन कोटी सव्वीस लाख चौ-याण्णव हजार फक्त) निधी आयुक्त (कृषि) यांना अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीवर वितरीत करण्यात येत असून तो सन २०१९-२० मध्ये पुढील लेखाशिर्षांतर्गत अर्थसंकल्पित करण्यात आलेल्या तरतुदीतून खर्ची टाकावा.
 मागणी क्र. टी-५,
 २४०१- पीकसंवर्धन,
 ७९६- जनजाती क्षेत्रांतर्गत उपयोजना (पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना),
 (०१) (२१) कृषि उन्नती योजना- राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान-अन्नधान्य पिके
 (केंद्र हिस्सा ६० टक्के)
 (२४०A५५७), ३३, अर्थसहाय्य
४. तसेच, संदर्भ क्र.८ येथील आदिवासी विकास विभागाचे शासन निर्णयाच्या अधीन राहून कृषी उन्नती योजना- राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान अंतर्गत (गळीतधान्य व तेलताड) करिता वितरणास मान्यता देण्यात आलेला राज्य हिस्स्याचा निधी ₹ १५२.५१ लाख (रुपये एक कोटी बावन्न लाख एक्कावन्न हजार फक्त) बाबत जिल्हास्तरावर जिल्हा नियोजन व विकास समितीच्या (DPDC) लेखाशीर्षाखाली सन २०१९-२० करिता अर्थसंकल्पीत करण्यात आलेल्या तरतुदीतून खर्ची टाकावा.
५. आवश्यकतेपेक्षा अर्थसंकल्पीत तरतुदी कमी असणाऱ्या जिल्हामध्ये संदर्भाधीन अ.क्र.२ वर नमूद शासन निर्णयातील मुद्दा क्र.५ वरील तरतुदीनुसार पुनर्विनियोजनाद्वारे आवश्यक तरतुदी उपलब्ध करून घेण्यात याव्यात.
६. या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात येत असलेल्या केंद्र हिस्स्याच्या निधीच्या प्रमाणात आवश्यक राज्य हिस्स्याच्या निधीस जिल्हा नियोजन व विकास समितीच्या (DPDC) अखत्यारीतील तरतुदीस संबंधित जिल्हाधिकारी यांचेकडून वित्तीय मान्यता देण्यात यावी.
७. सन २०१९-२० मध्ये राज्यात सदर अभियानाची अमंलबजावणी व सनियंत्रण करण्याच्या दृष्टीने निधी आहरण व वितरण करणेसाठी पुढीलप्रमाणे नियंत्रण तसेच आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

अ. क्र.	स्तर	नियंत्रण अधिकारी	आहरण व संवितरण अधिकारी
१	आयुक्तालय स्तर	आयुक्त (कृषि), कृषी आयुक्तालय, पुणे	सहाय्यक संचालक (लेखा-१) कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.
२	जिल्हा स्तर	संबंधित जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	संबंधित जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी कार्यालयातील लेखाधिकारी

८. कृषी उन्नती योजना (तेलबिया व वृक्षजन्य तेलबिया) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान अंतर्गत केंद्र व राज्य हिश्याच्या निधीचा PFMS प्रणालीद्वारे योग्य प्रमाणात विनियोग होणे आवश्यक असल्याने या शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान (तेलबिया व वृक्षजन्य तेलबिया)करिता उपलब्ध करून देण्यात येणाऱ्या केंद्र हिस्स्याच्या ₹२२६.९४ लक्ष रक्कमेचे बि.डी.एस.प्रणालीद्वारे जिल्हा निहाय/ कार्यालय निहाय वितरण करण्याकरिता संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांना प्राधिकृत करण्यात येत असून बि.डी.एस.प्रणालीद्वारे वितरीत केंद्र व राज्य हिश्याचा विनियोग संपूर्णत सार्वजनिक वितीय व्यवस्थापन प्रणालीद्वारे (PFMS) करण्यात यावा.
९. तसेच, (तेलबिया व वृक्षजन्य तेलबिया) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान करिता राज्यस्तरीय PFMS बँक खात्यावर उपलब्ध असलेला निधी ₹८.२८ लाखाचे जिल्हा निहाय/कार्यालय निहाय वितरण करण्याकरिता संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.
१०. सदर निधी खर्च करताना संदर्भ क्र.१ येथील अभियानाच्या मार्गदर्शक सूचना व संदर्भ क्र.५ येथील दि.०८/०७/२०१९ च्या शासन निर्णयातील अटी, शर्ती व विहित कार्य पध्दतीचे कटाक्षाने पालन करण्यात यावे.
११. हा शासन निर्णय वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०१९/प्र.क्र.४४/अर्थ-३ दि. ०१ एप्रिल, २०१९ नुसार विहित केलेल्या अटीची पूर्तता होत असल्याने तसेच, सदर परिपत्रकानुसार या विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
१२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२००१२८१३१४५१८४०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(महावीर झेंडगे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति:-

१. मा. मंत्री (कृषि)यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा. राज्य मंत्री (कृषि) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
४. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधानपरिषद, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
५. अपर मुख्य सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
६. आयुक्त (कृषि) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ प्रती)
७. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, पुणे
८. सहसंचालक (नियोजन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१
९. जिल्हाधिकारी, (सर्व)
१०. विभागीय कृषि सहसंचालक (सर्व)
११. जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी (सर्व)
१२. जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)
१३. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, शास्त्रीनगर, अकोला.

- १४.सहसंचालक लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासकीय भवन, पाचवा मजला,
मंत्रालयासमोर, मुंबई
- १५.महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपूर
- १६.महालेखाकार (स्थानीय निकाय लेखापरिक्षा व लेखा), प्रतिष्ठा भवन, १०१ महर्षी कर्वे मार्ग,
मुंबई-४०० ०२०
- १७.नियोजन विभाग (कार्यासन - १४३१/कार्यासन - १४४४), मंत्रालय, मुंबई - ३२
- १८.वित्त विभाग (व्यय-१) /अर्थसंकल्प -१३, मंत्रालय, मुंबई - ३२
- १९.सामाजिक न्याय, क्रिडा व विशेष सहाय्य विभाग/आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- २०.ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२१. निवडनस्ती (कार्यासन-४अ), कृषी व पदुम विभाग.